

бажаючи готують виступи. Засідання дискусійного клубу відбувається у вільній формі. Студенти своїми словами окреслюють своє бачення тієї чи іншої проблеми, а всі присутні обговорюють проблемні або дискусійні питання виступу.

Студенти, які мають бажання поглибити свої знання у сфері оподаткування, можуть прийняти участь у проведенні студентської науково-дослідної конференції. У цьому випадку за кожним студентом закріплюється науковий керівник, який і здійснює загальне керівництво підготовкою відповідного доповіді для виступу.

Таким чином, структурованість процесу викладання дисципліни у різних формах сприяє більш повному засвоєнню отриманих знань.

М. І. Зубок, канд. воєн. наук, проф.,
кафедра менеджменту банківської справи

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ

Інтеграція вітчизняної освіти до європейського освітнього простору вимагає не тільки змін в організації навчального процесу відповідно до принципів Болонської декларації, а головне — змін менталітету як викладацького складу, так і студентів у підходах до отримання вищої освіти. По-перше, це усвідомлення того, що професійній діяльності неможливо навчитись раз і назавжди, процес навчання є тривалим, як і саме життя. Головне тут навчитись постійно збагачувати себе знаннями і грамотно використовувати їх. По-друге, отримані знання повинні бути реалізованими в той проміжок часу, коли вони є актуальними, тобто тут головним тут виступає не саме володіння знаннями, а перш за все методика їх використання.

Виходячи з вищевказаного значне місце в навчальному процесі студентів має відводитись їх самостійній роботі. Саме самостійна робота студентів має бути покладена в основу формування їх як фахівців. Вузи ж створюють відповідні умови для такої роботи: організаційного, матеріального, інформаційного, методичного характеру. Провідна роль у формуванні та зазначених умов буде належати інформаційному та методичному забезпеченню самостійної роботи студентів.

Виходячи з цього та враховуючи необхідність збереження національного досвіду і традицій вітчизняної вищої школи, інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу студентів має бути зосереджено на вузівських кафедрах і передбачати:

- формування фундаментальних предметних курсів і передача студентам інформації з них шляхом навчальних лекцій, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, та інших видів занять;

- формування навчально-методичних пакетів інформаційних джерел з відповідних дисциплін. Основу таких пакетів повинні складати: підручники — як фундаментальні теоретичні засади відповідної дисципліни чи напрямку підготовки; навчально-методичні посібники, що забезпечують конкретизацію навчального матеріалу, викладеного в підручниках по темах дисциплін та формування навичок з методики практичного застосування знань у ході самостійної роботи студентів; збірники тестів, ситуаційних та комплексних кваліфікаційних завдань для закріплення знань і навичок студентів; методичні рекомендації з методики складання або виконання певних документів та алгоритму роботи по прийняттю відповідних виробничих рішень. Зазначені навчально-методичні пакети не повинні носити загальний характер, тобто тільки висвітлювати ті чи інші питання відповідних курсів, а мати конкретне спрямування на засвоєння навчального матеріалу і практичне його використання у виробничих умовах. Виходячи з цього, можна зазначити, що головне призначення навчально-методичних пакетів інформаційних джерел, поряд з формуванням знань, полягає у їх трансформація в практичне виконання відповідних робіт;

- методичне супроводження самостійної роботи студентів шляхом розробки та надання студентам різного роду завдань, методичних рекомендацій, консультацій, документів, інших необхідних для забезпечення роботи студентів матеріалів, контроль та оцінювання їх знань і навичок. Значна частина роботи по методичному супроводженню самостійної роботи студентів має здійснюватись на дистанційній основі з використанням комп'ютерних інформаційних мереж. Методичне супроводження навчального процесу студентів старших курсів може здійснюватись через формування і надання студентам методичних (з викладанням методики виконання роботи) та практичних (орієнтованих на самостійне вироблення методики виконання роботи) комплексних кваліфікаційних завдань.

Зазначені завдання за своїм змістом можуть охоплювати кілька однорідних дисциплін, у тому числі і таких, які викладаються різними кафедрами.

Таким чином, на даному етапі трансформації вищої освіти провідну роль у навчальному процесі студентів має бути відведено саме методичному супроводженню їх роботи, основу якого складає інформаційно-методичне забезпечення у вигляді розробки та надання їм комплексу навчальних, інформаційних, методичних, нормативних, дидактичних документів і матеріалів. Зазначенні документи та матеріали мають забезпечити регулювання самостійної роботи студентів, ефективне оволодіння основами наук, отримання навичок грамотного застосування знань, об'єктивний контроль рівня підготовки студентів на етапах їх навчання.

В. В. Іванченко, старш. викл.,
кафедра педагогіки та психології

ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І МОРАЛЬНІ НОРМИ ЯК НЕВІД'ЄМНІ ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ВИКЛАДАННЯ

В сучасних умовах високого динамізму соціально-технократичного розвитку суспільства та інформаційних технологій висвітлюються цінності, що хвилюють соціум і мають фактичну значущість для нації, особистості.

Духовні цінності і моральні норми є тими невід'ємними чинниками, які відіграють роль у процесі національного відродження та здатні захистити від утилітаризму і зростаючої маргінальності. Сам же духовний і моральний розвиток особистості великою мірою визначається її вихованням та освітою.

З часів Середньовіччя в структурі вищих навчальних закладів саме університетам належала головна роль не тільки в збереженні і передачі існуючих знань, вищих зразків людської діяльності, розвитку інтелекту заради відродження культури, але й трансформації духовно-моральних цінностей. У процесі історії в межах Alma Mater народжувались нові знання, створювалися наукові теорії і формувалися універсальні світоглядні позиції для розуміння життя, людини, світу. Сьогодні діяльність Universitas в Україні базується на принципах «гуманізму, демократизму, пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей» [1, с. 23].